

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE

10 000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01 / 3717 111 fax: 01 / 3717 149

KLASA: UP/I-351-03/16-02/72
URBROJ: 517-06-2-1-2-17-18
Zagreb, 2. svibnja 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju odredbe članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15) i odredbe članka 5. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14), povodom zahtjeva nositelja zahvata BELJE d.d. DARDA, Svetog Ivana Krstitelja 1a, Darda, za procjenu utjecaja na okoliš izmjene zahvata građevina za intenzivni uzgoj svinja ukupnog kapaciteta 22 700 tovljenika na k.č. 3638 k.o. Darda, Općina Darda, Osječko-baranjska županija, donosi

RJEŠENJE

- I. Namjeravani zahvat – izmjena zahvata građevina za intenzivni uzgoj svinja ukupnog kapaciteta 22 700 tovljenika na k.č. 3638 k.o. Darda, Općina Darda, Osječko-baranjska županija, nositelja zahvata BELJE d.d. DARDA, Svetog Ivana Krstitelja 1a, Darda, a temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u lipnju 2016., a doradio u listopadu 2016. ovlaštenik Hrvatski centar za čistiju proizvodnju iz Zagreba – prihvatljiv je za okoliš, uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša (A) i provedbu programa praćenja stanja okoliša (B).**

A.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM PRIPREME, GRAĐENJA I KORIŠTENJA

Opća mjera

1. U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način na koji su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša iz ovog Rješenja. Elaborat mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost za obavljanje odgovarajućih stručnih poslova zaštite okoliša, u suradnji s projektantom.

SASTAVNICE OKOLIŠA

Vode i tlo

1. Radne i manipulativne površine (podloga agregata, pod prostora za odlaganje uginulih životinja, pod skladišta opasnog otpada, pod skladišta medicinskog otpada i dezinfekcijske barijere) na kojima može doći do rasipanja i istjecanja onečišćujućih tvari uslijed obavljanja djelatnosti izvesti vodonepropusno i redovito održavati.
2. Osigurati spremnik gnojovke dovoljnog kapaciteta da se omogući prikupljanje gnojovke za šestomjesečno razdoblje, odnosno kapacitet spremnika gnojovke mora iznositi najmanje

19 000 m³.

3. Kanale i spremnike gnojovke izgraditi od vodonepropusnog materijala otpornog na amonijak i agresivne tvari iz gnojovke bez ispusta i prelijeva u prirodni recipijent.
4. Osigurati poljoprivredne površine za primjenu gnojovke do graničnih vrijednosti od 170 kg N/ha ili zbrinuti višak gnojovke na bioplinskom postrojenju.
5. Otpadne vode iz dezinfekcijske barijere i sanitarne otpadne prikupljati zatvorenim sustavom odvodnje u vodonepropusne sabirne jame, a njihovo redovito pražnjenje ugovoriti s ovlaštenom osobom.
6. Tehnološke otpadne vode od ispiranja filtra prije ispuštanja u kanal pročišćavanjem uskladiti s graničnim vrijednostima emisija sukladno Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda.
7. Oborinske vode s krovnih površina ispuštati na okolne zelene površine.
8. Oborinske vode s internih prometnica i manipulativnih površina ispuštati na okolne zelene površine te površinskim slijevanjem u sustav otvorenih oborinskih kanala farme.
9. Oborinske vode s parkirne površine odvoditi na okolne zelene površine te površinskim slijevanjem u sustav otvorenih oborinskih kanala farme.
10. Pri provođenju zdravstvenih i higijensko-sanitarnih mjera u proizvodnim objektima koristiti samo registrirana i dozvoljena sredstva uz nadzor nadležnog veterinarara.

Zrak

11. U slučaju povećane emisije prašine tijekom građenja manipulativne površine prskati vodom.
12. Projektirati i izgraditi spremnik za gnojovku, od materijala otpornog na amonijak i agresivne tvari iz gnojovke, s mogućnošću miješanja sadržaja radi postizanja konzistencije gnojovke.
13. Nakon izgradnje spremnik za gnojovku prekriti plastičnim odnosno plutajućim pokrovom ili pokoricom.
14. Primjenjivati tehnike hranjenja kojima se upravlja količinom hranjivih tvari u stočnoj hrani te fazno hranjenje životinja, ovisno o fazama i stanju životinja, s nižom količinom sirovih proteina i ukupnog fofora i dodatkom aminokiselina.

Kulturno-povijesna baština

15. Ukoliko se tijekom građevinskih radova naiđe na arheološki nalaz, obustaviti radove te o nalazu obavijestiti nadležno tijelo za zaštitu kulturne baštine.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Buka

16. Građevinske radove izvoditi malobučnim strojevima, uređajima i sredstvima za rad i transport.
17. Bučne radove organizirati na način da se obavljaju tijekom dnevnog razdoblja, a samo u izuzetnim slučajevima, tijekom noći.

Otpad

18. Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti odvojeno skupljati i skladištiti.
19. Skladištiti vlastiti proizvedeni otpad na mjestu nastanka odvojeno po vrstama otpada u skladištu vlastitog proizvedenog otpada najduže do jedne godine od njihova nastanka i predati osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom uz Prateći list.
20. Otpad skladištiti u primarnim spremnicima izrađenim od materijala otpornog na djelovanje otpada, označenim čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada,

ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenja otpada, te u slučaju opasnog otpada, oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada.

21. Skladište otpada mora biti opremljeno prirodnom ventilacijom, podna površina lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti, a skladište opasnog otpada mora biti pod stalnim nadzorom.
22. Medicinski otpad (manje od 200 kg/god) odvojeno skupljati na mjestu nastanka, zaključavati u ograđeno i odvojeno privremeno skladište na temperaturi do +8°C te predavati ovlaštenoj pravnoj osobi svakih 15 dana. Prostor skladišta mora biti nepropusne i otporne podne površine koja se lako čisti i dezinficira, opremljen vodom i kanalizacijom, osvijetljen i ventiliran te lako dostupan vozilima za skupljanje otpada.

Nusproizvodi životinjskog podrijetla

23. Uginule životinje i ostale nusproizvode životinjskog podrijetla pohranjivati u spremnik s rashladnim uređajem do +4°C koji mora biti pravilno označen te voditi dokumentaciju o predaji njegova sadržaja.

A.2. MJERE ZAŠTITE U SLUČAJU NEKONTROLIRANOG DOGAĐAJA

1. Nadzirati i održavati sustav odvodnje u skladu s Planom rada i održavanja građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.
2. U slučaju iznenadnog onečišćenja provesti mjere u skladu s Operativnim planom mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda.
3. U slučaju propuštanja spremnika za gnojovku isprazniti ga i sanirati propuštanje.
4. Evakuacijska putove i pristupe vatrogasnim vozilima održavati slobodnim i propisno ih označiti.
5. U slučaju izbijanja bolesti životinja pozvati nadležnu veterinarsku službu koja će propisati mjere daljnjeg postupanja.

A.3. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA NAKON PRESTANKA KORIŠTENJA

1. Rastaviti opremu i građevine sukladno Planu razgradnje postrojenja i propisima koji u vrijeme prestanka korištenja ili uklanjanja postrojenja budu na snazi.
2. Unaprijed odrediti odgovarajuću površinu na kojoj će se odvojeno skupljati i privremeno skladištiti nastali otpad te otpad predati ovlaštenoj pravnoj osobi.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Vode

1. Analizirati sastav tehnoloških otpadnih voda od pranja filtra prije ispuštanja u prijemnik dva puta godišnje na sljedeće parametre:

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
V1	Objekt za preradu vode (otpadna tehnološka voda od pranja filtra za preradu vode) – melioracijski kanal	pH	6,5 – 9,0
		boja	bez
		taložive tvari	0,5 ml/lh
		Suspendirana tvar	35 mg/l
		Željezo (Fe)	2 mg/l
		Mangan (Mn)	2 mg/l

- Sustav za odvodnju, sabirnu jamu za gnojovku, spremnike za gnojovku i sabirne jame za otpadne vode ispitati na vodonepropusnost, strukturnu stabilnost i funkcionalnost nakon izgradnje, i tijekom korištenja.
- Izraditi početnu analizu tla: reakcija tla temeljem pH vrijednosti (pH – KCl, pH – H₂O), razine organske tvari u tlu, ukupnog dušika, sadržaj fiziološki aktivnih hranjiva P₂O₅ i K₂O, hidrolitičke kiselosti (sadržaj ukupnih karbonata), te mehaničkom sastavu tla, radi izrade plana primjene gnojovke koji mora biti usklađen s plodoredom i bilancom potrošnje kisika. Analizu obavljati prije primjene gnojovke na poljoprivredne površine. Ispitivanje plodnosti tla obavlja se nakon žetve usjeva, a prije primjene gnojiva u vremenskom periodu od 1. lipnja do 31. listopada.
- Sastav gnojovke ispitivati dva puta godišnje, a prije aplikacije gnojovke na poljoprivredne površine, uključujući sljedeće parametre: sadržaj suhe tvari, sadržaj ukupnog i amonijskog dušika (N), sadržaj fosfora (P₂O₅), sadržaj kalija (K₂O), pH gnojovke.

Otpad

- Voditi očevidnike o nastanku i tijeku otpada (ONTO), te iste čuvati pet godina. Podatke iz Očevidnika o nastanku i tijeku otpada dostavljati jednom godišnje Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu sukladno posebnom propisu koji uređuje registar onečišćavanja okoliša.

Zrak

- Emisija onečišćujućih tvari u otpadnim plinovima iz malih uređaja za loženje (plinska kotlovnica) mjeriti najmanje jedanput u dvije godine na sljedeće parametre:

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost	
			do 31. 12. 2017.	nakon 31. 12. 2017.
Z1 i Z2	Dimnjak toplovodnih kotlova kotlovnice	Dimni broj		0
		Ugljikov monoksid	150 mg/m ³	100
		Oksidi dušika izraženi kao NO _x	300	200
		Volumni udio kisika		3 %

- Izveštaj o provedenim mjerenjima s analizom podataka onečišćujućih tvari u zraku iz ispusta uređaja za loženje (kotlovnica), pohranjivati pet godina i dostavljati jednom godišnje (do 1. ožujka za prethodnu godinu) u Registar onečišćavanja okoliša Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu.

- II. Nositelj zahvata, BELJE d.d. DARDA, Svetog Ivana Krstitelja 1a, Darda, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša kako je to određeno ovim rješenjem.**
- III. Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata, BELJE d.d. DARDA, Svetog Ivana Krstitelja 1a, Darda, je obvezan dostavljati Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.**
- IV. Nositelj zahvata, BELJE d.d. DARDA, Svetog Ivana Krstitelja 1a, Darda, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.**
- V. Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata, BELJE d.d. DARDA, Svetog Ivana Krstitelja 1a, Darda, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, BELJE d.d. DARDA, Svetog Ivana Krstitelja 1a, Darda, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.**
- VI. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.**
- VII. Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:**
- Prilog 1. Topografska karta šireg područja
 - Prilog 2. Situacija planiranog zahvata

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, BELJE d.d. DARDA, Svetog Ivana Krstitelja 1a, Darda, podnio je Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, koje sukladno odredbama članka 39. i 45. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 96/16 i 104/16) od 16. listopada 2016. godine nastavlja s radom kao Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) 23. lipnja 2016. godine zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš izmjene zahvata građevina za intenzivni uzgoj svinja ukupnog kapaciteta 22 700 tovljenika na k.č. 3638 k.o. Darda, Općina Darda, Osječko-baranjska županija. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon), te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Upravnog odjela za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije (KLASA: 350-02/16-01/3; URBROJ: 2158/1-01-14/01-16-03 od 22. ožujka 2016. godine) o usklađenosti zahvata s prostorno-planskom dokumentacijom.
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I-612-07/16-60/61; URBROJ: 517-07-1-1-2-16-4 od 13. lipnja 2016. godine) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik Hrvatski centar za čistiju proizvodnju iz Zagreba, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš

(KLASA: UP/I 351-02/14-08/64; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2 od 29. svibnja 2014. godine). Studija je izrađena u lipnju, a dopunjena u listopadu 2016. godine. Voditeljica izrade Studije je Nataša Horvat, dipl.ing.biol.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 15. srpnja 2016. godine **informacija o zahtjevu** (KLASA: UP/I-351-03/16-02/72, URBROJ: 517-06-2-2-2-16-2 od 12. srpnja 2016.).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona o zaštiti okoliša 1. rujna 2016. godine (KLASA: UP/I 351-03/16-02/72, URBROJ: 517-06-2-1-2-16-7).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 22. rujna 2016. u Dardi, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija, u svojim bitnim elementima, stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima, te predložilo da se Studija dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva te da se nakon dorade i suglasnosti članova na istu uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je 18. studenoga 2016. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I 351-03/16-02/72, URBROJ: 517-06-2-1-2-16-12), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/16-02/72, URBROJ: 517-06-2-1-2-16-13 od 18. studenoga 2016. godine) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od 5. siječnja do 6. veljače 2017. godine u službenim prostorijama Općine Darda, Sv. Ivana Krstitelja 89, Darda. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Glas Slavonije“ 27. prosinca 2016. godine, na internetskim stranicama Osječko-baranjske županije i Općine Darda te na oglasnim pločama Osječko-baranjske županije i Općine Darda. U sklopu javne rasprave održano je javno izlaganje 19. siječnja 2017. godine u službenim prostorijama Općine Darda, Sv. Ivana Krstitelja 89, Darda. Prema izvješću Upravnog odjela za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije o održanoj javnoj raspravi (KLASA: 351-03/16-06/4; URBROJ: 2158/1-01-14/07-17-7 od 9. veljače 2017. godine), tijekom javnog uvida nisu zaprimljene ni pisane primjedbe, mišljenja te prijedlozi javnosti i zainteresirane javnosti niti su u knjige primjedaba koje su bile izložene uz dokumentaciju upisane primjedbe, mišljenja ili prijedlozi.

Povjerenstvo je na **drugoj sjednici** održanoj 17. veljače 2017. godine u Zagrebu razmotrilo Izvješće o provedenoj javnoj raspravi te u skladu s člancima 14. i 16. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i predložilo mjere zaštite okoliša te program praćenja stanja okoliša.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: *Na lokaciji zahvata postoji farma za intenzivan uzgoj svinja kapaciteta 11 500 tovljenika za koju je Ministarstvo izdalo Rješenje o prihvatljivosti za okoliš (KLASA: UP/I 351-03/08-02/55, URBROJ: 531-08-1-2-2-09-08/6 od 4. rujna 2008. godine). Nakon provedenog postupka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša Ministarstvo je izdalo Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-03/12-02/18, URBROJ: 517-06-2-2-1-13-22 od 16. siječnja 2013. godine).*

Kapacitet postojeće farme je 11 500 mjesta za tovljenike što preračunato na uvjetna grla (UG) prema koeficijentu iz I. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog

nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“, brojevi 15/13 i 22/15) iznosi 1 725 UG. Nakon dogradnje ukupni kapacitet farme će biti 22 700 mjesta za tovljenike, odnosno 3 405 UG.

Na postojećoj farmi izgrađeni su glavni proizvodni objekti tovlilišta u kojima se odvija glavni tehnološki proces na farmi (tov svinja) i pomoćni objekti u funkciji pratećih procesa: upravna zgrada i kotlovnica, nadstrešnica s preradom vode i prostorom za skladištenje neopasnog otpada, prostor za odlaganje uginulih životinja, tri spremnika gnojovke, bunar, vodotoranj, silosi za hranu, agregat, stupna trafostanica, dezinfekcijska barijera, sabirna jama za otpadne vode iz dezinfekcijske barijere, sabirna jama za otpadne vode iz upravne zgrade, sabirna jama za gnojovku, pješačke staze, manipulativne površine, manipulativne površine, staza od kamenih oblutaka, zelene površine, ograda. Planirana izmjena zahvata se odnosi na izgradnju novih glavnih objekata, tovlilišta, i pomoćnih objekata: osam silosa, tri spremnika gnojovke, objekt za privremeno skladištenje opasnog otpada, kabelska trafostanica, manipulativne površine od asfalt-betona, manipulativne površine od drobljenog kamena i ograda. Prilaz farmi je nerazvrstanom cestom koja se na udaljenosti od oko 1 700 m sjeveroistočno od lokacije zahvata spaja na županijsku cestu Ž4041 [D517 – Bolman – Uglješ – Švajcarnica (D7)]. Najbliže naselje Uglješ je udaljeno oko 1,4 km sjeveroistočno od lokacije zahvata. Svaki objekt tovlilišta bit će podijeljen u četiri odjeljka koji svojim kapacitetom odgovaraju veličini tjedne grupe prasadi koja ulazi u tov kako bi dinamika punjenja bila po principu „sve unutra-sve van“. U svakom odjeljku nalazit će se 40 boksova poredanih u četiri reda. Tjedno punjenje tovlilišta će iznositi 700 prasadi. Ulazna masa prasadi će biti 25 kg, a izlazna do 110 kg. Trajanje tova će biti 100 dana. Pri ulasku u tovlilište, prasad će se formirati u grupe prema veličini i na taj način smještati u boksove, uz osiguravanje minimalne podne površine od 0,65 m² po životinji. Prilikom punjenja svakog pojedinog odjeljka, dva boksa će se ostaviti prazna za izdvajanje slabije i bolesne prasadi tijekom tova. Svi glavni objekti će biti povezani u jednu jedinstvenu cjelinu zatvorenim koridorima kako se prilikom prevođenja krmača i prasadi ne bi izlazilo van. Dezinfekcija odjeljaka će se obavljati 48 sati prije ulaska životinja, s odabranim bio-razgradivim dezinfekcijskim sredstvom. Životinje na farmi se drže na rešetkastom podu. Gnojovka u kanalima ispod rešetkastog poda otječe do sabirne jame odakle se precrcpljuje u montažni spremnik. Gnojovka će se s lokacije zahvata odvoziti na poljoprivredne površine. Pored svakog proizvodnog objekta nalazit će se silosi. Prema tehnologiji hranidbe određen je automatski sustav suhog hranjenja.

Uginule životinje i ostali nusproizvodi životinjskog podrijetla će se skupljati u prostoru za odlaganje uginulih životinja s ugrađenim sustavom hlađenja prilagođenim za potrebe skupljanja otpada animalnog podrijetla. Preuzimanje i odvoz otpada će obavljati ovlaštena osoba. Otpad će se prikupljati odvojeno prema vrstama, u primarnim spremnicima za skladištenje otpada, u skladištu za opasni i neopasni otpad.

Elektroopskrba će biti s nove montažne trafostanice KTS 10(20)/0,4 kV 1000/630 kVA, smještene na lokaciji zahvata. Plin za grijanje i za pripremu tople vode se osigurava iz lokalnog plinovoda. Postojeća plinska kotlovnica ima instaliranu snagu 540 kW. U dograđeni dio farme će se ugraditi zidni plinski kondenzacijski uređaj nazivnog toplinskog učinka 49 kW. Postojeća farma ima riješenu vodoopskrbu crpljenjem vode iz vlastitog zdenca na lokaciji zahvata. Vodoopskrba dograđenog dijela farme riješit će se iz istog zdenca. Prerada vode će biti putem već postojećeg sustava prerade koji će se proširiti i rekonstruirati. Otpadne vode će se skupljati razdjelnim sustavom odvodnje u sabirne jame, ovisno o vrsti otpadnih voda. Tehnološke otpadne vode od pranja proizvodnih objekata nastaju prilikom pranja odjeljaka proizvodnih objekata nakon obavljenog turnusa. Ispuštati će se kroz rešetke u proizvodnim objektima i zajedno s gnojovkom otjecati do sabirne jame odakle će se precrcpljivati u montažne spremnike. Sadržaj vodonepropusnog spremnika će se odvoziti na poljoprivredne površine.

Otpadne vode će se odvoditi razdjelnim sustavom odvodnje. Sanitarne otpadne vode iz upravne zgrade i eventualne otpadne vode iz dezinfekcijske barijere će se odvoditi u vlastite vodonepropusne sabirne jame i zbrinjavat će ih ovlaštena pravna osoba. Oborinske vode s krovnih i manipulativnih površina farme će se ispuštati na zelene površine. Radi se o čistim vodama koje se ne onečišćuju unutar samog kruga farme te neće utjecati na stanje grupiranog podzemnog vodnog tijela. Tehnološke otpadne vode od pranja filtra u objektu za preradu vode ispuštat će se u kanal k.č.br. 3546 k.o. Darda. Analiza vode sukladno izvješćima pokazuje da su vrijednosti mangana i željeza ispod graničnih vrijednosti navedenih pokazatelja. Izgradnjom spremnika za gnojovku na vodonepropusnoj podlozi, dovoljnog kapaciteta da se omogući prikupljanje gnojovke za šestomjesečno razdoblje ne očekuje se negativan utjecaj gospodarenja gnojovkom na lokaciji farme. Osiguranjem dovoljnih poljoprivrednih površina za aplikaciju gnojovke osigurat će se za okoliš prihvatljiv rad farme.

Dogradnjom objekata na farmi, očekuje se utjecaj na tlo u smislu prenamijenjene poljoprivredne površine. Uzimajući u obzir da se u okolini lokacije zahvata nalaze poljoprivredne površine koje se intenzivno obrađuju, ukupan utjecaj na tla šireg područja lokacije zahvata neće biti značajan.

Vezano za utjecaj na zrak, za vrijeme izgradnje dolazi do emisija prašine kao posljedice građevinskih radova (iskopavanje, nasipavanje i dr.) i dizanja prašine s tla uslijed kretanja građevinskih strojeva i vozila. Emisija prašine zbog građevinskih radova na lokaciji varirat će ovisno od tipa i intenziteta građevinskih radova te meteoroloških čimbenika. Za vrijeme izvođenja radova pojavit će se povećana emisija ispušnih plinova iz radnih strojeva velike zapremine motora koji će raditi više sati na dan u kontinuitetu. Modeliranjem koje je obavljeno primjenom Eulerovog modela disperznog prijenosa tvari dobiveni su rezultati za najveću vrijednost amonijaka od $0,018420 \text{ mg/m}^3$ te za najveću vrijednost metana od $0,015727 \text{ mg/m}^3$, na granicama lokacije zahvata. Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, broj 117/12 i 90/14) definirana je vrijednost za amonijak koja iznosi $100 \text{ } \mu\text{g/m}^3$ ($0,1 \text{ mg/m}^3$) za vrijeme usrednjavanja 24 h, odnosno modeliranjem su dobivene vrijednosti za amonijak manje od propisanih. Sustavi za grijanje koje koristi postojeći dio farme su mali uređaji za loženje za koje će se pratiti granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u zrak, a na dograđenom dijelu će se koristiti zidni kondenzacijski uređaji na zemni plin koji ne podliježu potrebama mjerenja emisija onečišćujućih tvari u zrak te utjecaj na zrak od navedenih uređaja neće biti značajan.

Gospodarenje gnojovkom u skladu s propisima te smanjenjem emisija metana uslijed smanjenja unutrašnje fermentacije kroz poboljšanu hranidbu mehaničkim i kemijskim tretmanima stočne hrane, farma će imati zanemariv utjecaja na klimatske promjene.

Na lokaciji zahvata nisu zabilježena kulturna dobra. Najbliži evidentirani etnološki spomenik u naselju Uglješ je udaljen oko 1,6 km od lokacije zahvata pa zahvat neće imati utjecaja na kulturno-povijesnu baštinu.

Za vrijeme izgradnje može doći do pojave buke koju proizvode oprema i transportna sredstva na gradilištu. Uzimajući u obzir da se radi o izgradnji koja će se odvijati tijekom dana te da je utjecaj ograničenog vremenskog trajanja i prestaje po završetku aktivnosti na izgradnji, navedeni negativni utjecaj se smatra prihvatljivim. Očekivane razine buke koja će nastajati na farmi u najbližoj stambenoj zoni naselja neće prekoračiti zakonski propisane dopuštene razine buke u prostoru.

Tijekom izgradnje i rada postrojenja nastajat će različite vrste opasnog i neopasnog otpada. Skladište neopasnog otpada nalazi se u građevini: nadstrešnica s preradom vode i objekt za skladištenje neopasnog otpada, a skladište opasnog otpada je predviđeno uz hodnik između dva tovišta. Otpad se prikuplja u primarnim spremnicima za skladištenje otpada, prema vrsti

otpada. Spremnici su izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka, označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenje, naziv proizvođača otpada i za opasni otpad oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada. Podna površina je lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti. Skladište opasnog otpada će biti opremljeno prirodnom ventilacijom. Medicinski otpad će se skladištiti na temperaturi do +8°C.

Uginule životinje i ostali **nusproizvodi životinjskog podrijetla** se skupljaju u prostoru za odlaganje uginulih životinja. Preuzimanje i odvoz otpada obavljat će ovlaštena osoba, temeljem ugovora zbog čega se ne očekuje utjecaj na okoliš.

Mogući **nekontrolirani događaji** do kojih može doći tijekom izvođenja zahvata i tijekom rada farme su: nekontrolirano izlivanje strojnih ulja ili goriva, otapala i boja u tlo, a potom i u podzemne vode tijekom dopreme i otpreme materijala, građenja i montaže tj. korištenjem teretnih vozila i građevinske mehanizacije, požar, pucanje pojedinih komponenata sustava za zbrinjavanje otpadnih voda i pojava bolesti. Kanali za gnojovku bit će vodonepropusni te će se na taj način spriječiti procjeđivanje. Primjenom mjera prevencije, mjera zaštite i sanacije uklanjanja posljedica nekontroliranog događaja, utjecaj zahvata na okoliš neće biti značajan.

Prilikom procjene utjecaja na okoliš, uzeta je u obzir i primjena najboljih raspoloživih tehnika koje se temelje na dokumentu o najboljim raspoloživim tehnikama *Intensive Rearing of Poultry and Pigs*, July 2003. Kroz postupak procjene utvrđeno je da primjena najboljih raspoloživih tehnika koje se već i primjenjuju na farmi udovoljava zahtijevanoj kakvoći okoliša te nije potrebno primjenjivati strože mjere zaštite okoliša.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- Opća mjera zaštite propisana je u skladu s člankom 69. stavkom 2. točkom 9. Zakona o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13) i člankom 40. stavkom 2. točkom 2. Zakona o zaštiti okoliša.
- Mjere zaštite voda i tla se temelje na člancima 40., 63., 65., 66. i 68. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14), člancima 9., 13. i 14. I. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“, broj 15/13 i 22/15), i člancima 4., 10. i 11. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 80/13, 43/14, 27/15 i 3/16).
- Mjere zaštite zraka se temelje na člancima 9., 37. i 64. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 130/11 i 47/14) i članku 100. Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“, broj 117/12 i 90/14).
- Mjera zaštite kulturne baštine određena je u skladu s člankom 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14 i 98/15).
- Mjere zaštite od buke se temelje na člancima 3., 4., 5. i 6. Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13 i 153/13) i člancima 5. i 17. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, broj 145/04).
- Mjere gospodarenja otpadom se temelje na člancima 11., 44., 45. i 47. Zakona o održivom

gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13), člancima 9. i 33. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 23/14, 51/14, 121/15 i 132/15) i člancima 6., 8., 9, 10 i 11. Pravilnika o gospodarenju medicinskim otpadom („Narodne novine“, broj 50/15).

- Mjere postupanja s nusproizvodima životinjskog podrijetla temelji se na članku 101. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, broj 82/13 i 148/13).
- Mjere za ublažavanje posljedica mogućeg nekontroliranog događaja / pojave temelje se na člancima 70. i 72. Zakona o vodama i članku 18. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, broj 82/13 i 148/13).
- Mjere zaštite nakon prestanka korištenja temelje se na Zakonu o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13), Pravilniku o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“, broj 69/16) i članku 44. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona obvezuje na **praćenje stanja okoliša (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerenja emisija i imisija, vode očevidnike, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obavezan je sukladno članku 142. stavku 6. istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

- Program praćenja stanja voda utvrđen je temeljem odredbi članaka 6. i 9. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda, člancima 6., 7., 12., 13. i 14. I. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla i člancima 3., 4. i 6. Pravilnika o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda („Narodne novine“, broj 3/11).
- Program praćenja kvalitete zraka utvrđen je temeljem odredbi članka 112. Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora i članka 12. Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“, broj 87/15).
- Program praćenja gospodarenja otpadom utvrđen je temeljem odredbi članaka 45. i 48. Zakona o održivom gospodarenju otpadom i članka 33. Pravilnika o gospodarenju otpadom.

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljenja je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produljenja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Osijeku, Trg A. Starčevića 7/2, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

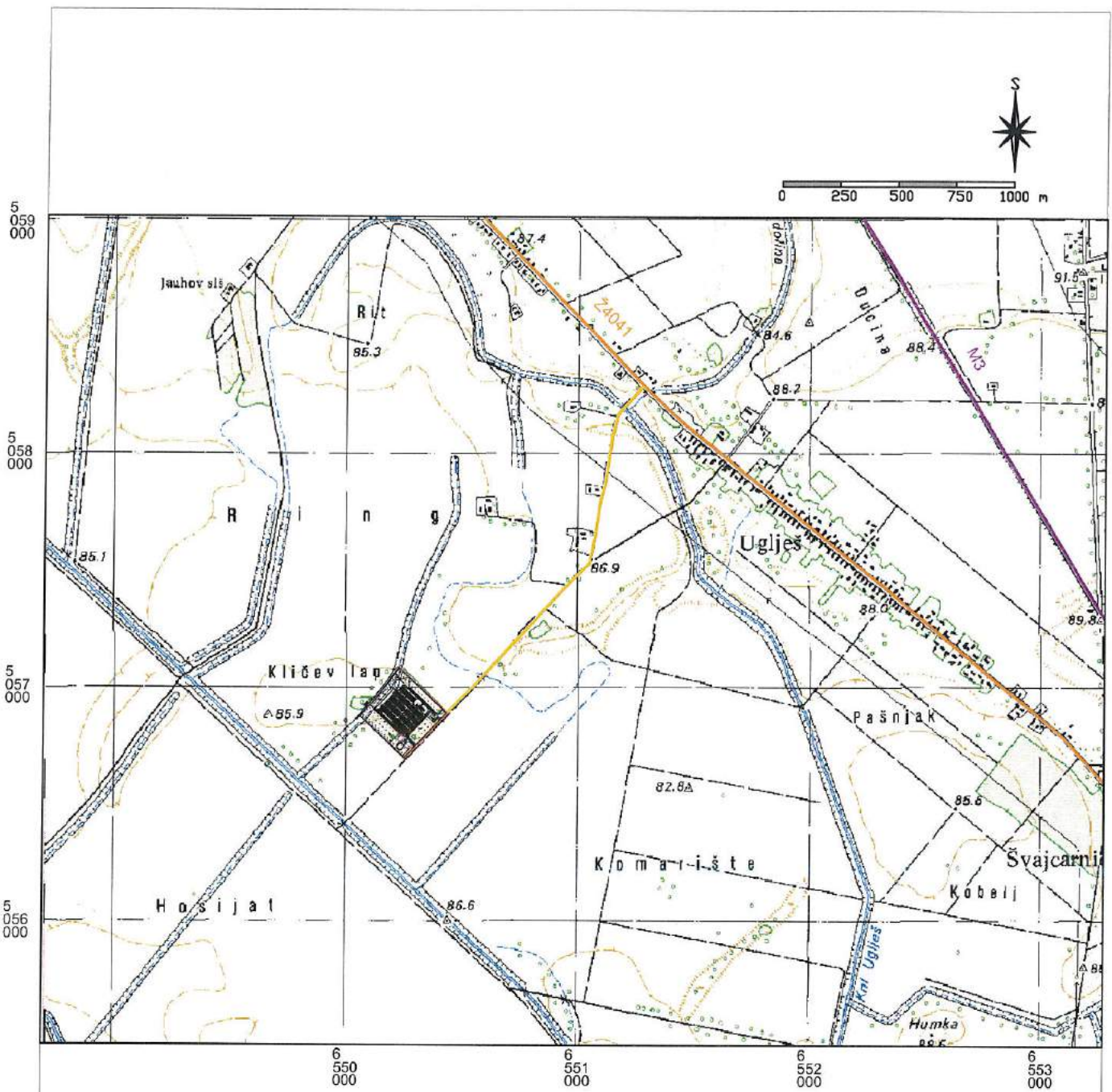

DOSTAVITI:

1. BELJE d.d. DARDA, Svetog Ivana Krstitelja 1a, Darda **(R! s povratnicom)**

NA ZNANJE:

1. Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode, Trg Ante Starčevića 2, Osijek
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje

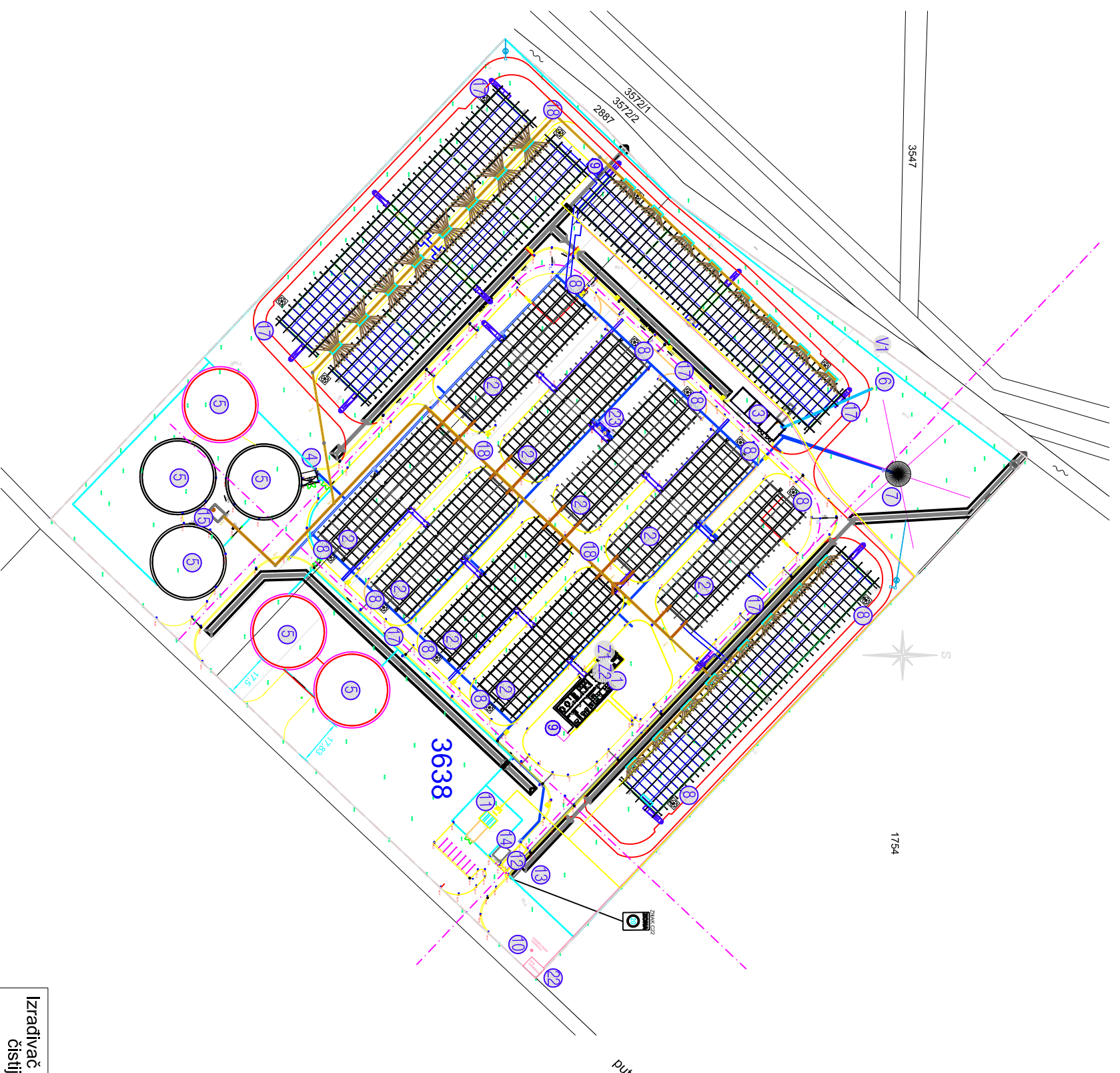

- - lokacija zahvata k.č.br. 3638, k.o. Darda
- - županijska cesta Ž4041
- - pristupna cesta
- - željeznička pruga

Izrađivač studije: Hrvatski centar za čistiju proizvodnju, Zagreb	Voditeljica studije: Nataša Horvat, dipl.ing.biolo.
Nositelj zahvata: Belje d.d. Darda	Suradnik: Vedran Žiljak, mag.ing.mech.
Broj dokumenta: J/34/16NH	
STUDIJA O UTJECAJU NA OKOLIŠ IZMJENA ZAHVATA GRAĐEVINE ZA INTENZIVAN UZGOJ SVINJA FARMA DARDA 1, UKUPNOG KAPACITETA 22 700 TOVLJENIKA OPĆINA DARDA, OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	
Prikaz 1.: TOPOGRAFSKA KARTA ŠIREG PODRUČJA	Mjerilo: 1 : 25 000
Izvor podataka: World Site Atlas (www.siteatlas.com)	Datum: lipanj 2016.

BUDUĆA FARMA ZA TOV SVINJA DARDA 1
k.č.br. 3638; k.o. Darda

BR.	OPIS GRADEVINE	BRUTO GRADEVINSKA PLOŠTINA (m ²)	%
	k.č.br. 3638; k.o. Darda	71.377,00	100 %
1	UPRAVNA ZGRADA I KOTLOVNICA	315,39	0,44 %
2	TOVILIŠTE	20479,98	28,69 %
3	NADSTREŠNICA S PRERADOM VODE I PROSTOROM ZA SKLADIŠTENJE NEOPASNOG OTPADA	170,74	0,24 %
4	HLADNJAČA	15,00	0,02 %
5	SPREMNIK GNANOJKE (6 spremnika)	4048,93	5,67 %
6	BUNAR		
7	VODOTORANU		
8	SILOSI ZA HRANU	27,68	0,04 %
9	AGREGAT	5,25	0,01 %
10	TRAFOSTANICA	-35,00	
11	BETONSKI PLATO S UNP SPREMNICIMA		
12	DEZINFEKCIJSKA BARIJERA		
13	SABIRNA NEPROPUSNA JAMA DEZ BARIJERE		
14	SABIRNA NEPROPUSNA JAMA UPRAVNE ZGRADE		
15	SABIRNA NEPROPUSNA JAMA ZA GNANOJKU		
16	PEŠAČKE STAZE (BETONSKI POPLOČNICI)	84,34	0,12 %
17	MANIPULATIVNE PLOŠTINE (asfalto-betonski zastor)	7400,2	10,37 %
18	MANIPULATIVNE PLOŠTINE (drobljen kamen)	4996,8	7,00 %
19	STAZA OD KAMENIH OBLUTAKA ŠIRINE 50 cm	637,23	0,89 %
20	ZELENA PLOŠTINA	33195,46	46,51 %
21	OGRAĐA		
22	NOVA TRAFOSTANICA		
23	OBJEKT ZA PRIVREMENO SKLADIŠTENJE OPASNOG OTPADA		
V1	ISPUST OTPADNIH VODA OD PRANJA FILTRA		
Z1, Z2	DIMINJACI TOPLOVODNIH KOTLOVA KOTLOVNICE		

Izrađivač studije: Hrvatski centar za čišćiju proizvodnju, Zagreb	Voditeljica studije: Nataša Horvat, dipl.ing.biol.
Nositelj zahvata: Belje d.d. Darda	Suradnik: Vedran Žiljak, mag.ing.mech.
	Broj dokumenta: J/34/16NH

STUDIJA O UTJECAJU NA OKOLIŠ
IZMJENA ZAHVATA GRADEVINE ZA INTENZIVAN UZGOJ SVINJA FARMA DARDA 1,
UKUPNOG KAPACITETA 22 700 TOVLJENIKA
OPĆINA DARDA, OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Prikaz 2.: ZAVRŠNA SITUACIJA PLANIRANOG ZAHVATA	Mjerilo: 1 : 2 000
Izvor podataka: Idejno rješenje povećanje kapaciteta svinjogojске фарме Darda 1, k.č.br. 3638, k.o.Darda, Aģenor.d.o.o., Opatovac	Datum: lipanj 2016.